

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Mapování terénních reliktních zaniklé obce Palohlavy (VVP Ralsko) s využitím starých map a leteckého laserového skenování

Autor práce: Matěj Turek

Bakalářská práce Matěje Turka se věnuje atraktivnímu a aktuálnímu tématu rekonstrukce opuštěných obcí, konkrétně obce Palohlavy vysídlené v důsledku vzniku vojenského výcvikového prostoru Ralsko ve 40. letech 20. století.

Cílem práce bylo v podstatě navrhnout obecněji využitelnou metodiku srovnávacího mapování historického a současného stavu a tvorby geodatabáze s využitím veškerých dostupných datových zdrojů. Zde mám připomínku, že v cíli práce není zmínka o tom, že budou využita data LLS a k jakým účelům, přestože jsou zmíněna v názvu práce a zaměření na ně se tedy předpokládá jako zásadní. Jejich využití není zmíněno ani v úvodu a není vyslovena žádná hypotéza vztahující se k jejich využitelnosti. Toto by bylo určitě dobré na začátku práce uvést, aby autor mohl v závěru využitelnost těchto dat zhodnotit vzhledem k očekáváním.

Formální stránka práce je na standardní úrovni, výhradu mám například k mapce (Obrázek 1, která je skutečně pouze přehledová), dále by asi bylo dobré zařadit více historických fotografií, pokud jsou dostupné. Ne zcela dobrá logická návaznost (například některé informace nejsou vždy ucelené, pokračují na více místech práce) a stylistika (například formulace: mapa poskytla *nejmladší* údaje, LLS poskytlo data pro *výrobu* DMR a DMT) místy mírně snižují kvalitu práce. Přesto je práce poměrně dobře čtivá.

Rešeršní část je podrobně zpracovaná a obsahuje kapitoly, které se věnují tematice zaniklých obcí i problematice geoinformatického zpracování dat. Připomínku mám ke kapitolám 1.2 a 1.3 týkajícím se problematiky zaniklých lokalit, kde jsou citovány pouze 2 práce. Naopak v kapitole 1.4 jsou uvedeny důležité odkazy zaměřené na mapování zaniklých obcí. Celkově je rešerši možné považovat za zdařilou.

Vyčerpávající je použití a podrobná charakteristika dostupných datových zdrojů pro mapování. O autorově zaujetí tématem svědčí zejména dobře zpracované posouzení relevantnosti a částečně i přesnosti dostupných zdrojů, které je ale poněkud nelogicky uváděno zčásti v kapitole o datech, zčásti v kapitole Metodika.

V úvodní části kapitoly Metodika je práce dobře zasazena do přístupů geografických, kartografických, včetně syntézy. Metody použité v práci jsou vhodné, ale místy jsou opět popsány mírně chaoticky a nelogicky řazeny. To je do značné míry dáno množstvím použitých datových zdrojů. Vhodné by například bylo shrnout postup předzpracování dat do jedné ucelené kapitoly nebo věnovat jednu souhrnnou kapitolu metodám terénního mapování a jeho zpracování. To je ale problém formální, použité metody a jejich popis jsou v pořádku.

V další části práce je podrobně popsána tvorba a struktura geodatabáze i jednotlivé její prvky. Připomínku mám ke kategorii *vegetace*. Jak autor uvádí, v terénu byl z vegetačních kategorií mapován pouze les. Nebylo možné rozlišit (například dle hustoty porostu a míry zastoupení bylinného, keřového a stromového patra) několik (2–3) dalších sukcesních stádií?

Dále se autor věnuje metodám vizualizace. Na straně 54 jsou zde nepříliš zdařilé popisy jednotlivých vytvořených map. Co znamená věta „Mapa s názvem Stav před vysídlením zobrazuje prvky tak, jak se měnily v průběhu času“? nebo věta „Syntetická mapa ukazuje rozdíly mezi objekty, které se v území NĚKDY nacházely, a současností.“?

Jako klad práce hodnotím, že autor neopomenul uvést údaje o přesnosti dat v kapitole Výsledky. Diskuse je velice podrobná a patří k nejkvalitnějším částem práce. V některých částech ale mohlo být citováno více zdrojů. Hlavní výstupy práce – geodatabáze vývoje zaniklé obce Palohlavy a mapa srovnávající stav před vysídlením a současný stav, včetně vizualizace změn, jsou zdařilé a nemám k nim výhrady.

Jakub Turek ve své diplomové práci shromáždil, zpracoval a vyhodnotil velké množství podkladů, téma pojal široce a komplexně, odvedl velké množství práce jak v terénu, tak při zpracování dat, připravil kvalitní výstupy a prokázal, že je schopen kritického přístupu k řešení problematice. Jeho práci doporučuji přijmout jako práci bakalářskou a hodnotím stupně **výborně až velmi dobře**, dle obhajoby.

K obhajobě mám následující dotazy:

- 1) Jaký je tedy závěr ohledně využití dat LLS? Považujete tato data za zásadní pro získání kvalitního výsledku při tomto typu výzkumu, nebo by se dalo bez nich obejít?
- 2) V práci uvádíte, že opuštěné domy byly velmi záhy obydleny českým obyvatelstvem. Zdrojem této informace je IC Hradčany 2008. Je to důvěryhodný zdroj? Obecně platí, že dosídlení ve většině obcí bylo problematické.

V Praze, 8. června 2018

RNDr. Lucie Kupková, Ph.D.